

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, [...] г.
С(2013)

Комисия за регулиране на
съобщенията (КРС)

ул. „Гурко“ № 6
1000 София
България

На вниманието на:
г-н Веселин Божков
Председател

Факс: +359 2 986 76 13

Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. №	12-02-35
Дата:	05.02.13

Уважаеми г-н Божков,

Относно: Решение на Комисията относно:

Преписка BG/2013/1409: Генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи в България – ценови контрол, и

преписка BG/2013/1410: Терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи в България – ценови контрол, и

преписка BG/2013/1411: Терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи в България – ценови контрол

Бележки съгласно член 7, параграф 3 от Директива 2002/21/ЕО

I. ПРОЦЕДУРА

На 3 януари 2013 г. Комисията регистрира нотификация¹ от българския национален регулаторен орган — КРС, относно пазари за а) генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, б) терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи и в) терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи² в България.

¹ Съгласно член 7 от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33, изменена с Директива 2009/140/ЕО, ОВ L 337, 18.12.2009 г., стр. 37 и Регламент (ЕО) № 544/2009, ОВ L 167, 29.6.2009 г., стр. 12.

² Съответстващ на пазари 2, 3 и 7 в Препоръка 2007/879/ЕС на Комисията от 17 декември 2007 г. относно релевантните пазари на продукти и услуги от сектора на електронните съобщения, подлежащи на регулиране *ex ante* в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския Commission européenne/Europese Commissie, 1049 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË - Tel. +32 22991111

Националната консултация беше проведена³ от 16 октомври до 15 ноември 2012 г.⁴. На 15 януари 2013 г. на КРС бе изпратено искане за предоставяне на информация⁵, отговор на което бе получен на 18 януари 2013 г. На 21 и 22 януари 2013 г. беше получена и допълнителна информация от КРС.

Съгласно член 7, параграф 3 от Рамковата директива националните регулаторни органи, Органът на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и Комисията могат да отправят бележки до съответния национален регулаторен относно обявените проектомерки.

II. ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТОМЕРКИТЕ

Настоящите проектомерки засягат предложения от КРС модел BU-LRIC за определяне на цените за генериране на повиквания, за терминиране във фиксирани мрежи (FTR) и за терминиране в мобилни мрежи (MTR).

II.1. Контекст

Комисията е била предварително уведомена за съответните пазари и ги е оценила във връзка с преписка BG/2012/1316-1317-1318⁶.

Беше определено, че следните предприятия притежават значително въздействие върху пазарите (ЗВП): а) бившият монополист БТК за трите пазара, б) 19 алтернативни оператори⁷ за пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на обществена телефонна мрежа, и в) Космо България и Мобилтел на пазарите на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. На операторите със значително въздействие върху пазара за всеки от съответните пазари беше наложено задължение за контрол на цените, заедно с други корективни мерки. По отношение на пазарите за терминиране на повикване (във фиксирани и мобилни мрежи) КРС предложи въвеждането на постепенен подход, основан на международни стандарти, за периода от 1 юли 2012 г. до 30 юни 2013 г., след което цените за терминиране ще се определят посредством чист модел BU-LRIC. По отношение на цените за генериране на повиквания КРС предложи те да бъдат установени на равнището на цените за терминиране във фиксирана мрежа (FTR), т. е. въз основа на чист модел BU-LRIC.

По отношение на цените за терминиране в мобилна мрежа (преписка BG/2012/1318) Комисията изложи бележките си в писмо, с което поиска от КРС да промени използвания от нея сравнителен метод, така че цените за терминиране в

парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Препоръка за релевантните пазари), ОВ L 344, 28.12.2007 г., стр. 65.

³ В съответствие с член 6 от Рамковата директива.

⁴ Освен това от 16 февруари до 6 март 2012 г. бяха проведени консултации с определените предприятия.

⁵ В съответствие с член 5, параграф 2 от Рамковата директива.

⁶ С (2012) 3442, С (2012) 3443, С (2012) 3444.

⁷ „Ай Ти Ди Нетуърк“ АД, „Близу Медиа & Броудбанд“ ЕАД, „Варна Нет“ ООД, „Вестител БГ“ АД, VOXBONE S.A./N.V., „Глобул Комюникейшън Нет“ АД, „Голд Телеком България“ АД, „Източна телекомуникационна компания“ АД, „Интербилд“ ООД, „Интерут България“ ЕАД, „Космо България Мобайл“ ЕАД, „Мобилтел“ ЕАД, „Некском България“ ЕАД, „НЕТ ИС САТ“ ООД, „Нетфинити“ ЕООД, „Орбител“ ЕАД, „Скат ТВ“ ООД, „Спектър Нет“ ЕАД и „Telecom 1“ ООД.

мобилна мрежа да бъдат намалени още преди 1 юли 2013 г. в съответствие с Препоръката за цените за терминиране⁸. Комисията получи уверение от КРС, че ще прилага своя чист модел BU-LRIC, считано от 1 юли 2013 г.

Що се отнася до цените за терминиране във фиксирана мрежа (преписка BG/2012/1317), Комисията отбеляза, че въпреки прилагането на сравнителен подход, основан на ставката на намаление на FTR в една държава членка (Нидерландия), изглежда, че предложените от КРС цени за терминиране във фиксирана мрежа съответстват като цяло на действителните равнища на цените по чистия модел BU-LRIC в тази държава. Комисията прикани КРС а) да преразгледа сравнителния метод веднага щом разполага с допълнителни сравними данни относно FTR и б) да въведе планирания чист модел BU-LRIC от 1 юли 2013 г., съгласно предложението.

Що се отнася до цените за генериране на повиквания, Комисията отбеляза, наред с другото, че те могат да бъдат значително намалени в резултат на подхода на КРС да ги определя въз основа на чист модел BU-LRIC, и прикани КРС да предостави допълнителни разяснения и съответните данни за цените на едро за генериране на повиквания.

II.2. Ценови контрол

II.2.1 Генериране и терминиране на повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи

КРС предлага от 1 юли 2013 г. цените за терминиране във фиксирани мрежи и за генериране на повиквания да бъдат определени на равнището на цените по чистия модел BU-LRIC, което води до еднаква цена от 0,005 лв./мин. (0,256 €/min⁹). След тази дата няма да има разлика между цените в натоварените часове и извън тези часове. От 1 януари 2013 г. цените за FTR и за генериране на повиквания (местен/национален сегмент) са следните: 0,0085 лв./мин. (0,435 €/min.) в натоварените часове и 0,0070 лв./мин. (0,358 €/min.) в ненатоварените часове.

Моделът BU-LRIC се основава на мрежа от следващо поколение (IP-базирана опорна мрежа) на хипотетичен ефективен оператор. При моделиране на дългосрочните допълнителни/инкрементални разходи КРС използва подход на модифицирани съществуващи възли, в съответствие с който разположението на съществуващите възли се приема за даденост.

Предложените цени за терминиране във фиксирана мрежа от 0,005 лв./мин изглеждат завишени в сравнение с FTR, основани на модела BU-LRIC, в други страни от ЕС¹⁰. КРС отбелязва този факт в своя отговор на искането за информация

⁸ Препоръка 2009/396/ЕО на Комисията от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС (Препоръка за цените за терминиране), ОВ L 124, 20.5.2009 г., стр. 67.

⁹ Чуждестранните референтни обменни курсове на ЕЦБ за еврото към 11 януари 2013 г.: 1 EUR = 1,9558 BGN.

¹⁰

Страна (чл.7 преписка)	Целева цена (€/min)
FR (FR/2011/1236)	0,08
DK (DK/2012/1385)	0,06 в натоварени часове; 0,032 в ненатоварени часове; 0,063 установяване на връзка
IE (IE/2012/1371)	0,098
MT (MT/2012/1402)	0,0443

и обяснява, че за разлика от други държави членки телекомуникационният сектор в България се характеризира с широк географски обхват, но нисък обем на трафика, което води до увеличаване на разходите. Освен това КРС посочва, че степента на навлизане на ИКТ в България е много по-ниска, дялът на интернет и преносът на данни, пренесени чрез мрежата, е далеч под този на държавите членки, които вече са приложили препоръчаната методология за разходите. Според КРС това води до допълнителни разходи за услугата за терминиране на повиквания във фиксирани мрежи, представляващи много по-висок дял от общите разходи, което от своя страна повишава чистата цена по модела на дългосрочните допълнителни/инкрементални разходи (LRIC)¹¹.

Що се отнася до предложението на КРС да определи цените за генериране на гласови повикване от фиксирана мрежа на базата на чист модел BU-LRIC, КРС пояснява, че това би представлявало важен сигнал за конкурентите на БТК.

Според КРС намалението на цените за генериране на гласови повиквания от фиксирана мрежа не би навредило на конкуренцията, тъй като полученият в резултат на това увеличен марж между цените на едро и цените на дребно би стимулирал навлизането на пазара на дребно на нови оператори, използващи услугата „избор на оператор за всяко повикване/избор на оператор на абонаментна основа“ (CS/CPS), което позволява на вече активни оператори да увеличат пазарния си дял.

Произтичащите от това икономически ползи ще насърчат използването на съществуващи съоръжения, както и инвестиции в нови на местата, където използването на съществуващата инфраструктура не е икономически изгодно. Освен това КРС подчертава, че броят на операторите, които използват услугите CS/CPS, е останал непроменен по време на първия и втория кръг от прегледите на съответния пазар. Що се отнася до приходите на БТК от предоставяне на услугите CS/CPS, през 2010 г. те са представлявали само 0,05 % от общите приходи на БТК (този показател е бил 0,1 % през 2007 г.).

II.2.2 Терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи

При моделиране на ефикасен мобилен оператор КРС разглежда достъп до мрежа 2G/3G — една единствена опорна мрежа, базирана на мрежа от следващо поколение, и 20 % минимален ефективен мащаб.

Моделът BU-LRIC би дал следните резултати за терминиране в мобилна мрежа¹²:

	BGN лв./мин.	€/мин.
1.7.2013 г.	0,023	1,18
1.1.2014 г.	0,020	1,02
1.1.2015 г.	0,019	0,97

В отговора си на искането за информация КРС потвърди, че от 1 юли 2013 г.

¹¹ В тази връзка КРС посочва, че според Digital Agenda Scoreboard за 2012 г. нивото на разпространение на фиксирания широколентов достъп в България остава второто най-ниско в ЕС, т.е. 16 % в България спрямо средна стойност за ЕС от 27,7 % (като дял от населението).

¹² Текущите цени за терминиране на мобилна връзка в България (от 1.1.2013 г.): 0,0046 лв./мин. (2,34 евроцента/мин.) в натоварени часове и 0,039 лв./мин. (1,99 евроцента/минута) в ненаатоварени часове.

цените за терминиране в мобилна мрежа ще бъдат определени съгласно модела BU-LRIC. Освен това КРС пояснява, че посочените по-горе цени за терминиране на повиквания в мобилни мрежи са калкулирани съгласно чистия модел BU-LRIC и отразяват прогнозирания трафик на терминиране в минути за 2013 г., 2014 г. и 2015 г.

Що се отнася до надценките за терминиране в мобилна мрежа, посочени в приложението към модела BU-LRIC, КРС пояснява в предоставената на 21 януари 2013 г. допълнителна информация, че тези надценки са били изчислени с цел да бъдат използвани и за получаване на резултати от модела BU-LRIC+ и че те не се прилагат при определяне на цените за терминиране съгласно чистия модел BU-LRIC. Освен това КРС потвърди в допълнителния отговор от 22 януари 2013 г., че това ще бъде пояснено в окончателното решение на КРС.

III. БЕЛЕЖКИ

След като се запозна с уведомлението и с допълнително предоставената от КРС информация, Комисията има следните бележки¹³:

Необходимост от общ подход за контрол на цените за услуги по генериране на повиквания

КРС определя цените за генериране на повиквания във фиксирани мрежи въз основа на чист модел BU-LRIC, като по този начин следва подхода на ценообразуване, предложен в преписка BG/2012/1316, т.е. на ЗВП оператора се налага същата методология за ценови контрол на едностранния пазар на повиквания във фиксирани мрежи, както на пазара на терминиране на повиквания във фиксирани мрежи.

Комисията отбелязва, че в съответствие с коментара на Комисията¹⁴, изложен в преписка BG/2012/1316, използването на модела BU-LRIC за ценообразуване на генериране на повиквания във фиксирани мрежи води до намаляване на цените на генериране на повикванията във фиксирани мрежи. В тази връзка Комисията взема предвид забавеното развитие на услугите CS/CPS в България и обяснението на КРС, че по-ниските цени на генериране на повиквания няма да бъдат в ущърб на конкуренцията, тъй като това би насърчило навлизането на пазара на дребно на нови оператори предлагащи услугите „избор на оператор за всяко повикване“ и „избор на оператор на абонаментна основа“.

Въпреки това Комисията би желала да подчертае, че националните регулаторни органи използват различни методи за определяне на разходите за услугите за генериране на повикване¹⁵. Затова Комисията отбелязва, че в съответствие с член 7 от Рамковата директива националните регулаторни органи са длъжни да допринасят за развитието на вътрешния пазар, като си

¹³ В съответствие с член 7, параграф 3 от Рамковата директива.

¹⁴ Комисията отбелязва, наред с другото, че в резултат на използването на модела BU-LRIC може да се очаква намаляване на цените за генериране на повиквания, защото на оператора на използваната мрежа за достъп ще се заплаща само за разходите, които са свързани с трафика и могат да бъдат избегнати, по предоставянето на услуги за генериране на повиквания, предоставящи услугата „избор на оператор за всяко повикване“ и „избор на оператор на абонаментна основа“, но не и за други несвързани с трафика разходи.

¹⁵ В тази връзка вж. бележки под линия 14 и 15 в решението на Комисията по преписка BG/2012/1316.

сътрудничат взаимно, с Комисията и с ОЕПЕС по прозрачен начин, така че да бъде осигурено съгласувано прилагане във всички държави членки на разпоредбите на тази директива и на специфичните директиви. В тази връзка и с оглед на текущата работа в областта на „FTRs/MTRs“ на експертна работна група към ОЕПЕС, проучваща въздействието, което определените въз основа на модела BU-LRIC цени за терминиране във фиксирана мрежа оказват върху други пазари, Комисията би желала КРС да си сътрудничи тясно с Комисията, ОЕПЕС и другите национални регулаторни органи, за да бъдат набелязани мерките за ценови контрол, които са най-подходящи за преодоляване на слабостите, установени на пазара за генериране на гласови повиквания във фиксирана мрежа.

Необходимост от съгласувани цени за терминиране във фиксирана мрежа

КРС определя цените за терминиране във фиксирана мрежа в България въз основа на чист модел BU-LRIC. Комисията отбелязва, че произтичащите от това цени за терминиране във фиксирана мрежа са високи в сравнение с тези на останали държави членки, които вече използват чист модел BU-LRIC. Комисията се запозна с аргумента на КРС, че по-високите стойности на цените за терминиране във фиксирана мрежа в България може да се обяснят със специфичните характеристики на българския пазар, т.е. комбинацията от широко мрежово покритие (ниската гъстота на населението изисква по-широко разпространение на преносните мрежи), слаб трафик и по-голям дял на гласовия трафик в сравнение с интернет трафика и трафика на данни.

Комисията признава, че гореспоменатите национални особености могат до известна степен да повлияят на резултата от модела BU-LRIC, но наблюдаваните отклонения в определените въз основа на модела BU-LRIC цени за терминиране във фиксирана мрежа са многократно по-високи в сравнение с цените за терминиране в мобилна мрежа, определени въз основа на същия модел. Ето защо, Комисията би искала КРС да работи заедно с нея, ОЕПЕС и другите национални регулаторни органи с цел да се определят важните параметри на модела и/или специфични за страната характеристики, които биха могли да обяснят наблюдаваните различия, по-конкретно при цените за терминиране във фиксирана мрежа, калкулирани въз основа на модела BU-LRIC, с оглед да се установи по-хармонизиран подход във всички държави членки към отделните разходни елементи в препоръчания модел BU-LRIC.

В съответствие с член 7, параграф 7 от Рамковата директива КРС трябва да отчете в максимална степен забележките на другите национални регулаторни органи, ОЕПЕС и Комисията и може да приеме произтичащите проектомерки; ако направи това, тя трябва да го съобщи на Комисията.

Становището на Комисията по отношение на тази конкретна нотификация не засяга становището, което тя може да приеме спрямо други обявени проектомерки.

Съгласно точка 15 от Препоръка 2008/850/ЕО¹⁶ Комисията ще публикува

¹⁶ Препоръка 2008/850/ЕО на Комисията от 15 октомври 2008 г. относно уведомленията, сроковете и консултациите, предвидени в член 7 от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, ОВ L 301, 12.11.2008 г., стр. 23.

настоящия документ на своя уебсайт. Комисията не счита съдържащата се в него информация за поверителна. Приканваме Ви да уведомите Комисията¹⁷ в срок от три работни дни след получаването му дали считате, че в съответствие с правилата на ЕС и с националните правила за търговската тайна настоящият документ съдържа поверителна информация, която желаете да бъде заличена преди публикуването¹⁸. Подобно искане следва да бъде обосновано.

С уважение,
За Комисията
Robert Madelin
Генерален директор

---

¹⁷ Вашето искане следва да бъде изпратено по електронна поща на адрес: CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu или по факс: +32 2 298 87 82.

¹⁸ Комисията може да информира обществеността за резултатите от своята оценка преди изтичането на този тридневен срок.

Kamelia Georgieva

From: iraykova@crc.bg
Sent: Monday, February 04, 2013 8:47 PM
To: Kamelia Georgieva
Subject: Fwd: To: Mr. Veselin Bozhkov – Commission Decision concerning Cases BG/2013/1409-1410-1411

HTML

BG-2013-1409-141

общение.htm (980 0-1411 Acte_BG...

За входящ номер.

----- Original Message -----

Subject: To: Mr. Veselin Bozhkov – Commission Decision concerning Cases BG/2013/1409-1410-1411
Date: Mon, 4 Feb 2013 17:51:18 +0000
From: <CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu>
To: <IMCEAFAX-+2B35929867613@ec.europa.eu>

Please see attached a Commission Decision in the above referred case in electronic format. You will also be provided with a paper copy of this Decision by special courier.